

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci stěžovatele **B. S.**, zastoupeného Mgr. Markem Janstou, advokátem se sídlem v Mladé Boleslavi, Palackého 267, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 7. 2006, č. j. 62 Az 6/2006 - 18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci stěžovatele, Mgr. Marku Janstovi, advokátovi se sídlem v Mladé Boleslavi, Palackého 267, **se přiznává** odměna ve výši 4800 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 26. 1. 2006, č. j. OAM-80/VL-20-12-2006. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, jako zjevně nedůvodná.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti

a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje, v mezích přijatelnosti, v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V dané věci stěžovatel namítá nezákonnost rozhodnutí správního orgánu způsobenou tím, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, neboť důkazy, které si opatřil, nebyly úplné. Tímto porušil podle jeho názoru ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správního řádu), a v důsledku toho nesprávně posoudil stěžovatelovu žádost o azyl. Stěžovatel totiž tvrdí, že je v zemi svého původu ohrožen na životě a nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát „*takové poměry*“ (stěžovatel nespécifikoval, jaké poměry má na mysli) trpí a podporuje je. Odvolává se na čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a v této souvislosti i na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Cruz Varas a Vilvarajah z roku 1991, týkající se vyhoštění. Dovolává se též čl. 53 Příručky postupů a kritérií pro určování právního postavení uprchlíků, která byla vydána Vysokým komisařem OSN v roce 1992, z něhož volně cituje: „*Může se stát, že žadatel byl podroben různým opatřením, která sama o sobě nepředstavují pronásledování (např. různým formám diskriminace), ale jsou spojena s dalšími zápornými faktory (obecné ovzduší nejistoty v zemi původu). V těchto situacích mohou různé aspekty ve svém součtu vyvolat určitý efekt, který může logicky opravňovat k tvrzení o opodstatněnosti pronásledování na kumulativním základě*“.

V doplněném podání prostřednictvím zástupce pak stěžovatel své námitky podřadil pod zákonný důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné posouzení právní otázky soudem, které má dle jeho názoru spočívat v tom, že soud se v dokazování omezil pouze na obecné konstatování skutečností zřejmých ze správního spisu, při hodnocení důkazů zcela pominul faktický stav ochrany lidských práv a dodržování zákonnosti na Ukrajině, kde státní orgány poskytují občanům de facto nulovou právní ochranu. Soud také pominul výpověď stěžovatelova bratra V. B., jehož řízení bylo u Krajského soudu v Ostravě vedeno pod sp. zn. 62 Az 5/2006. Ten shodně, tak jako stěžovatel, od počátku řízení o udělení azylu uváděl, že před svým odchodem z Ukrajiny byli oba vystaveni opakovanému nátlaku ze strany policejních složek a bylo jim vyhrožováno fyzickou likvidací v případě, že budou vypovídat v roli svědků v rámci trestního řízení ve věci vraždy syna prokurátora města L. Za dané situace podle názoru stěžovatele nebylo možné obrátit se za účelem ochrany jejich práv na státní orgány, neboť ty vystupovaly v dané věci zcela účelově k prosazení zájmů účastníka tohoto trestního řízení. Soud měl dále pochybit v tom, že pouze obecně odkázal na ustanovení příslušných částí zákona o azylu, aniž by uvedl konkrétní důvody, pro které žalobě

stěžovatele nevyhověl. Stěžovatel se zároveň domnívá, že v jeho případě jsou splněny zákonné předpoklady pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Na základě shora uvedených tvrzení stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu projednání.

S otázkou týkající se povinnosti správního orgánu zjišťovat skutkové okolnosti se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal např. v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, oba dostupné na www.nssoud.cz. V citovaných rozhodnutích dospěl zdejší soud k závěru, že správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu pouze tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě postupuje správní orgán v souladu se zněním zákona tak, že předmětnou žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona zamítne.

V posuzovaném případě ze spisového materiálu vyplynulo, že tvrzený nátlak policejních složek nebyl zapříčiněn důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti proto spadají do okruhu problémů se soukromými osobami. Nátlak se týkal pouze několika konkrétních osob zainteresovaných v trestním řízení týkajícím se vraždy sousedova syna. Z toho samotného faktu však nelze vyvodit obecný kategorický a žádnými dalšími skutečnostmi nepodložený závěr, že státní orgány na Ukrajině poskytují svým občanům nulovou právní ochranu, jak to ve svém podání činí stěžovatel. S problematikou vyhrožování ze strany soukromých osob se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal např. ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49, nebo v rozsudku ze dne 29. 11. 2006, č. j. 4 Azs 34/2006 – 75, oba na www.nssoud.cz. V daném případě politický systém v zemi původu stěžovatele podle všech dostupných informací občanům poskytuje možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů ve standardní míře a stěžovatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany tuto skutečnost nijak přesvědčivě nevyvrátil. Ze správního spisu naopak tento soud zjistil, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel výslovně uvedl, že *„o pomoc na policii jsem se neobrátil, protože by to bylo zbytečné“*. Z toho je zřejmé, že všech reálně dostupných prostředků k dosažení ochrany svých práv u státních orgánů ani efektivně nevyužil. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním příslušníků policie při výkonu služby, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo (srov. např. rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, na www.nssoud.cz). K poslední námitce stěžovatele, tj. k otázce posuzování okolností zvláštního zřetele hodných pro udělení humanitárního azylu podle § 14 v případě, že byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná, se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 – 71, ze kterého vyplývá, že pokud správní orgán vychází v rozhodnutí z ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tj. nezabývá se meritorně posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemusí zabývat ani splněním podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu, tj. podmínkami udělení azylu z humanitárních důvodů.

Ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností

Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nad rámec toho, co již bylo shora vysloveno v odůvodnění tohoto rozhodnutí, Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na porušení ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ačkoli v době vydání napadeného správního rozhodnutí již byl účinný zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění. Také námitka stěžovatele, že soud pominul výpověď jeho bratra je nepřipadná, neboť jakkoli byla tvrzení obou bratrů ve vzájemné shodě, soud posuzoval oba případy jednotlivě, s tím, že se zabýval vždy tvrzeními relevantními pro příslušné řízení. Navíc je zdejšímu soudu z jeho úřední činnosti známo, že bratr stěžovatele, pan V. B., vzal podáním ze dne 20. 4. 2007 svou kasační stížnost zpět a toto řízení proto bylo usnesením ze dne 10. 5. 2007, č. j. 9 Azs 84/2007 – 48, zastaveno.

S ohledem na vše výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť kasační stížnost ve věcech azylových je vybavena odkladným účinkem *ex lege* (ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud v Ostravě stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 4200 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění] a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 4800 Kč. Tato částka bude zaplácena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce stěžovatele, Mgr. Marka Jansty, advokáta se sídlem v Mladé Boleslavi, Palackého 267, do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu